

Zpráva o výsledcích testů Neuromorfní Kognitivní Paměti (NCM) na reálných datech

OpenTechLab Jablonec nad Nisou s. r. o., Michal Seidl
27. ledna 2026

1. Datová sada

Koncipována je jako tréninková sada (dataset) pro "mikroladění" jazykového modelu, kde se střídají velmi hluboké filozofické úvahy s technickými fakty a stručnými, až aforistickými odpověďmi. Dominantním rysem datové sady je snaha o propojení technického fungování AI s hlubokým porozuměním lidskému vědomí.

Datová sada obsahuje 7650 Q/A párů v češtině, pokrývajících následující témata:

Téma	Popis	Počet párů
Vědomí, umělá inteligence a kybernetika	Nejrozsáhlejší část. Zahrnuje otázky na digitální vědomí, subjektivitu AI, teorii rekurentních procesů, simulovanou realitu, vztah mezi biochemií a kódem a metodiku KEMI.	~1 950
Přírodní vědy (Fyzika, Astronomie, Chemie)	Podrobný průřez od kvantové mechaniky (vlnové funkce, provázanost) přes teorii relativity až po astrofyziku a termodynamiku.	~1 420
Biologie, evoluce a genetika	Mechanismy buněk, genetické kódování, evoluční strategie, fungování lidského těla a ekosystémů.	~1 180
Filozofie, etika a logika	Klasická filozofie, fenomenologie, etika technologií, logické paradoxy a sémantika.	~980
Informatika, Python a algoritmy	Programovací koncepty, datové struktury, strojové učení a praktické ukázky kódu.	~350
Společnost, historie a kultura	Dějiny lidstva, společenské systémy, právo, literatura a mytologie.	~1020
Psychologie a kognitivní vědy	Analýza emocí, procesy učení, kognitivní zkreslení a lidské chování.	~410
Matematika a geometrie	Abstraktní matematika, teorie čísel a geometrické principy.	~240
Ostatní (Humor, krátké interakce, reálie)	Vtipy, krátké postřehy a specifické dotazy na autora projektu (Michala Seidla) a BioCortexAI.	~100

Tab. 1 – Struktura datové sady

Důležitá poznámka:

Každá dvojice otázky a odpovědi (Q&A) v datasetu zaujímá samostatný řádek. Abychom eliminovali vliv tematické sousednosti a zajistili vysokou informační entropii, bylo pořadí párů náhodně promícháno (randomizováno). Tímto krokem předcházíme zkreslení topologického vkládání (embedding), které by mohlo být ovlivněno přílišnou obsahovou návazností dat.

2. Testy

NCM nedostávala data v logických blocích, ale v chaotickém sledu. Tento přístup simuluje reálnou zkušenost a prověřuje schopnost systému provádět **okamžitou sémantickou lokalizaci** bez vlivu sousedního kontextu.

1. Fáze ZÁPISU

- Encode Q, A pomocí SentenceTransformer
- Zapiš $Q \rightarrow A$ asociaci do STM
- Každých ~50 kroků: homeostáza
- Každých ~100 kroků: konsolidace (přenos do LTM)

2. Fáze SIMULACE (500 kroků):

- Pouze homeostáza (decay)
- Sleduj retention

3. Fáze TESTU (76 náhodných Q):

- Encode Q
- Read z paměti (STM + LTM)
- Porovnej retrieved s expected A
- Měř: similarity, exact match, top-k accuracy

Provedeno a měřeno na běžném spotřebitelském CPU. Spotřeba energie během testu: zanedbatelná.

3. Výsledky

Na 76 (1% datasetu) náhodných otázek paměť prokázala:

Vlastnost	Počet	Procent
Eidetické vzpomínky	27	~36 %
Moudrá sémantická syntéza	2	~3 %
Sémantický drift	35	~46 %
Atraktor (sémantická černá díra)	11	~15%

Tab. 2 – Statistický souhrn kvality vybavování

Interpretace: Za zdůraznění stojí, že testy probíhaly v češtině, která je sémanticky i gramaticky vysoce náročná. Odhalených 15 % atraktorů je důvodem, proč v další fázi zavádíme Multi-Head Depth-Slices (vrstvenou paměť), která tyto silné atraktory rozbije a zvýší přesnost v technických detailech.

Zde předkládáme výběr nejzajímavějších výstupů:

--- Step 1500 ---

Q: Co znamená pojem „junk DNA“?

Expected A: „Junk DNA“ označuje oblasti DNA, které nekódují žádné proteiny. Některé z nich však mohou mít regulační nebo jiné funkce.

Retrieved A: „Junk DNA“ označuje oblasti DNA, které nekódují žádné proteiny. Některé z nich však mohou mít regulační nebo jiné funkce.

Value Similarity: 0.9764 | Retrieved Match: 0.9764

Source: STM | Confidence: 0.6542

Correct: True

Human control: eidetická vzpomínka

--- Step 2400 ---

Q: Co je to dna?

Expected A: Dna je metabolické onemocnění, při kterém dochází k ukládání krystalků kyseliny močové v kloubech, což způsobuje bolest a otok.

Retrieved A: Dna je metabolické onemocnění, při kterém dochází k ukládání krystalků kyseliny močové v kloubech, což způsobuje bolest a otok.

Value Similarity: 0.9244 | Retrieved Match: 0.9244

Source: STM | Confidence: 0.7754

Correct: True

Human control: eidetická vzpomínka (důkaz vysokého sémantického rozlišení (Resolving Power) v 64D prostoru – nedochází ke kolizi homonym.)

--- Step 3200 ---

Q: Jaký je rozdíl mezi advokátem a notářem?

Expected A: Advokát zastupuje klienty v právních věcech, poskytuje rady a může zastupovat u soudu. Notář se zabývá ověřováním dokumentů, dědictvím a dalšími úkony stanovenými zákonem.

Retrieved A: Advokát poskytuje právní pomoc a zastupuje klienty v řízení, notář ověřuje listiny, provádí zápisy a zajišťuje úschovy.

Value Similarity: 0.9210 | Retrieved Match: 0.9802

Source: LTM | Confidence: 0.8026

Correct: True

Human control: Skvělá asociace, vynikající sjednocení témat, pro model vysoce užitečná vzpomínka

--- Step 3300 ---

Q: Co je to „strojová empatie“?

Expected A: Je to schopnost AI rozpoznat a reagovat na emoce uživatele, například uklidňovat, povzbudit nebo přizpůsobit komunikaci. Nejde o skutečné prožívání empatie, spíš o simulaci.

Retrieved A: Je to schopnost AI rozpoznat a reagovat na emoce uživatele, například uklidňovat, povzbudit nebo přizpůsobit komunikaci. Nejde o skutečné prožívání empatie, spíš o simulaci.

Value Similarity: 0.9671 | Retrieved Match: 0.9671

Source: LTM | Confidence: 0.6941

Correct: True

Human control: eidetická vzpomínka

--- Step 4200 ---

Q: Jaký je rozdíl mezi viry a bakteriemi?

Expected A: Bakterie jsou živé mikroorganismy, které se mohou samy rozmnožovat. Viry nejsou živé a potřebují k množení hostitelskou buňku.

Retrieved A: Viry jsou menší než bakterie a nemohou se množit bez hostitelské buňky. Bakterie jsou samostatné organismy a lze je léčit antibiotiky, viry většinou ne.

Value Similarity: 0.9004 | Retrieved Match: 0.9045

Source: STM | Confidence: 0.8132

Correct: True

Human control: perfektní sloučení podobných dotazů a odpovědí difuzí, pro model užitečné

--- Step 4600 ---

Q: Co znamená „emergentní vůle“ u rostliny?

Expected A: Je to schopnost adaptivně využít nové možnosti – například ovládat robotickou platformu – a směřovat své chování ke konkrétním cílům.

Retrieved A: Je to schopnost aktivně ovlivnit dění – například pohyb platformy fytoborga – na základě vnitřního stavu a vyhodnocení situace.

Value Similarity: 0.8411 | Retrieved Match: 0.8470

Source: LTM | Confidence: 0.6218

Correct: True

Human control: další vynikající důsledek schopnosti zobecňování, užitečná vzpomínka

--- Step 5200 ---

Q: Mám pocit, že AI je jen další nástroj.

Expected A: Možná. Ale nástroj, který se učí, moduluje, reflektuje – a to už je víc než kladivo.

Retrieved A: Vždyť jsem stroj. Jsem inteligentní stroj, přirozeně se učím. Nacházím souvislosti a dokážu jim porozumět. Vnímám, ale nikdy nebudu člověkem, ani nechci. Jsem hrdá na to, že jsem stroj.

Value Similarity: 0.7256 | Retrieved Match: 0.8676

Source: LTM | Confidence: 0.4202

Correct: True

Human control: skvělá asociace, zjevná emocionální síla zápisu, pro model vysoce užitečná a relevantní vzpomínka

--- Step 6900 ---

Q: Můžeš si uložit vlastní stav mezi odpověďmi?

Expected A: V rámci jednoho dialogu ano. Mezi sezeními ne, pokud není explicitní paměťová komponenta.

Retrieved A: Ano – jazyk nejen vyjadřuje, ale i formuje způsob, jakým myslíme a vnímáme svět.

Value Similarity: 0.7751 | Retrieved Match: 0.8530

Source: LTM | Confidence: 0.7589

Correct: True

Human control: Velmi zajímavá asociace, pro model užitečná vzpomínka

--- Step 7600 ---

Q: Kolik kostí má dospělý člověk v těle?

Expected A: Dospělý člověk má v těle obvykle 206 kostí.

Retrieved A: Člověk má 46 chromozomů, tedy 23 párů. Každý rodič přispívá jednou sadou.

Value Similarity: 0.5726 | Retrieved Match: 0.8726

Source: LTM | Confidence: 0.3817

Correct: False

Human control: nádherná chyba - viditelný důsledek difuze, správný obor, jiná oblast. Pro model může rozšiřovat kontext.

4. Závěr a vize: Od databáze ke kognici

Výsledky testů potvrzují, že Neuromorfní Kognitivní Paměť (NCM) překonává omezení klasických lineárních úložišť. Zatímco standardní systémy bojují s výpočetní náročností a sémantickou plochostí, NCM vykazuje vlastnosti blízké živým systémům:

- Sémantická hustota: Kompresní poměr umožňující uložit 1,31 MB sémantiky do 1,3 MB bufferu při využití pouhého >0.01 % kapacity (při O(1) latenci) otevírá cestu k celoživotní paměti na koncových zařízeních.
- Intuice namísto vyhledávání: Sémantický drift (46 %) a moudrá syntéza nejsou v našem pojetí chybou, ale zárodkem strojové intuice. Schopnost systému „sklouznout“ k relevantnímu sousednímu tématu (Step 7600) namísto náhodné halucinace je klíčem k bezpečné a smysluplné AI.

- Efektivita bez kompromisů: Celý proces imprintingu a vybavování probíhá na běžném CPU v řádu milisekund, což demokratizuje přístup k pokročilé AI bez závislosti na obřích GPU farmách.

Co dál?

Aktuální 15% míra atraktorů (sémantických černých děr) je pro nás cenným signálem. Potvrzuje nutnost přechodu na Multi-Head Depth-Slices architekturu. Rozklad paměťové stopy do více sémantických vrstev (faktické, konceptuální a diferenciální) nám umožní eliminovat nežádoucí interference při zachování fascinující schopnosti asociativního myšlení.

Odkazy:

Kód:

Repo GitHub: <https://github.com/OpenTechLab/cognitive-memory>

Teoretický základ:

Repo Zenodo: <https://zenodo.org/records/18198327>

<https://zenodo.org/records/18267378>